

MINUTA

Intalnirii din 08.08.2012 a Grupului de lucru pentru punerea in aplicare a prevederilor Memorandumului MECMA privind

“Implementarea pietei centralizate de gaze naturale in Romania si extinderea domeniului de activitate al SC Opcom SA in vederea organizarii si administrarii pietelor centralizate pentru gaze naturale”

Au participat:

- ANRE-Directia Piata de Gaze Naturale: Felicia Stroe(Director)
- AMROMCO ENERGY SRL: Daniel Marinica (Director Departament Marketing); Ionut Chirila (Specialist Marketing); Alexandru Dinuta (Legal Advisor)
- CONEF GAZ SRL: Lucia Gurduza (Director General); Mihai Stoica
- EGL GAS & POWER ROMANIA SA: Gabriela Pirvu
- E.ON Energie Romania: Marcela David (Director Achizitii Energie); Gabriel Sirbu
- GDF SUEZ ENERGY Romania: Amaury Lamarche(Director Adj. Directie Comercializare Energie)
- SNTGN TRANSGAZ SA: Florin Bunea (Director Adjunct)
- SNGN ROMGAZ SA: Liviu Dan Popa (Sef Serviciu Urmarire Creante)
- OMV PETROM SA: Melania Iorga (Senior Adviser);
- OMV PETROM GAS SRL: Lucian Petrescu (Director executiv Furnizare si Tranzactionare); Marian Bitica (Director Vanzari)
- WIEE ROMANIA SRL: Cristina Ionescu (Director Comercial); Theodor Ricman(Legal Advisor)
- OPCOM: Victor Ionescu (Director General); Rodica Popa (Director Program, Dezvoltare - Implementare Proiecte); Daniela Bulboaca (Referent de specialitate); Iuliana Pandelescu (Inginer).

Agenda intalnirii Grupului de lucru pentru implementarea Pietei centralizate pentru tranzactionarea la termen a gazelor naturale a fost urmatoarea:

- 1) Aprobarea formei amendate cu observatiile membrilor Grupului de lucru a Minutei intalnirii din data de 25.07.2012 (prima versiune a documentului a fost transmisa prin e-mail in data de 31.07.2012);
- 2) Discutarea in vederea aprobarii a propunerii de Regulament de organizare si functionare a Grupului de lucru pentru implementarea pietei centralizate pentru gaze naturale (versiunea de lucru a fost transmisa prin e-mail in data de 31.07.2012);
- 3) Analiza observatiilor si propunerilor de completare formulate in vederea finalizarii propunerii de text privind contractul cadru de vanzare/cumparare de gaze naturale;
- 4) Prezentarea propunerii privind Regulamentul si Procedura operationala aferenta referitoare la desfasurarea sesiunilor de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale.

In debutul discutiilor din partea OPCOM au fost exprimate multumiri membrilor Grupului de lucru pentru efortul depus pentru analiza documentelor transmise si a observatiilor formulate pe baza acestora.

Sedinta a continuat cu punctul 1 a ordinii de zi. La versiunea Minutei intalnirii din data de 25.07.2012 intocmita de OPCOM si transmisa prin e-mail în data de 31.07.2012 au fost primite completari de la E.ON Energie Romania si GDF SUEZ ENERGY Romania in ceea ce priveste observatiile proprii formulate de catre reprezentantii celor doua companii in timpul intalnirii Grupului de lucru.

Membrii Grupului de lucru au fost de acord cu Minuta intalnirii din data de 25.07.2012 care include observatiile primite si cu publicarea acestora pe pagina web a OPCOM.

OPCOM a informat participantii la intalnire ca a fost creata o sectiune pe pagina web a OPCOM dedicata Grupului de lucru pentru implementarea Pietei centralizate pentru tranzactionarea la termen a gazelor naturale, in meniul Anunturi/Stiri – Grupuri de produs – Piata Centralizata de Gaze Naturale, unde au fost deja publicate componenta Grupului de lucru, propunerile de Contract privind contractul cadru de vanzare/cumparare a gazelor naturale elaborate de E.ON Energie Romania si OPCOM precum si Regulamentul de organizare si functionare a Grupului de lucru pentru implementarea pietei centralizate de gaze naturale. In aceasta sectiune vor fi publicate de asemenea toate minutele intalnirilor precum si documentele de discutie ale Grupului de lucru.

Referitor la Regulamentul de organizare si functionare a Grupului de lucru pentru implementarea pietei centralizate pentru gaze naturale, punctul 2 al ordinii de zi, a fost primita o completare la Art. 3.9 din partea E.ON Energie Romania respectiv, „In situatia in care un membru al Grupului de lucru nu este reprezentat la o intalnire, nu a delegat dreptul de vot si nu a transmis punct de vedere scris in termenul stabilit, se considera ca se abține de la vot”. Regulamentul a fost actualizat cu aceasta propunere si participantii la intalnire au fost de acord cu publicarea acestuia pe pagina web a OPCOM.

OMV PETROM a solicitat sa nu fie limitat la unu numarul participantilor din partea unei societati la intalnirile Grupului de lucru. S-a stabilit ca in Regulamentul de organizare si functionare a Grupului de lucru nu este specificata aceasta limitare. Precizarile Regulamentului sunt de natura sa asigure participarea la intalnire a cel putin unul dintre reprezentantii companiei mandatati sa sustina prin vot deciziile supuse votului in cadrul Grupului de lucru. Astfel, la intalniri vor putea participa toate persoanele desemnate de catre o societate ca reprezentanti ai sai in cadrul Grupului de lucru precum si experti atunci cand se considera necesara prezenta acestora, insa in cazul in care este necesara luarea unei decizii prin vot, fiecare companie va putea sa sustina sau sa delege un singur vot, indiferent de numarul reprezentantilor participantii la activitatea Grupului de lucru.

In continuare s-a trecut la punctul 3 al ordinii de zi. OPCOM a transmis prin e-mail membrilor Grupului de lucru modelul contractului cadru de vanzare/cumparare de gaze naturale elaborat de E.ON Energie Romania in conformitate cu deciziile participantilor la prima intalnire a Grupului de lucru - contract de tip furnizor – furnizor, adresat pietei angro interne, cu perioada de livrare 1 luna.

Referitor la acest document de lucru s-au primit observatii de la AMROMCO ENERGY, OMV PETROM, OMV PETROM GAS si WIEE ROMANIA. GDF SUEZ ENERGY Romania considerand ca are multe observatii la acest document a transmis propria versiune de model de contract de vanzare/cumparare de gaze naturale care a fost transmis ulterior de catre OPCOM tuturor membrilor Grupului de lucru.

GDF SUEZ ENERGY Romania a propus ca elaborarea contractului cadru de vanzare/cumparare de gaze naturale sa porneasca de la propunerea sa avand in vedere ca modelul de contract propus are si o alta structura decat cel propus de catre E.ON Energie Romania.

Participantii la intalnire nu au fost de acord cu reluarea procesului de analiza in vederea formularii de noi observatii pornind de la propunerea GDF SUEZ ENERGY Romania. Astfel, s-a agreat de catre cei prezenti continuarea activitatii de elaborare a contractului cadru pe baza documentului de lucru propus de catre E.ON Energie Romania, asa cum a fost convenit in sedinta anterioara a Grupului de lucru. S-a considerat ca studierea contractului propus de catre GDF SUEZ ENERGY Romania si formularea de observatii ar intarzia procesul de finalizare a contractului cadru si astfel ar fi util sa se porneasca de la contractul E.ON Energie Romania pentru ca in final vor fi incluse sau excluse toate clauzele convenite de

catre membrii Grupului de lucru si astfel se va ajunge la acelasi tip de contract indiferent de forma documentului de lucru initial.

In continuare s-a trecut la analiza contractului propus de E.ON Energie Romania articol cu articol.

La Art. 1 participantii au fost de acord cu propunerea OMV PETROM de reformulare.

La Art. 2 AMROMCO ENERGY a propus eliminarea definitiilor respectiv a Anexei nr. 1 la Contract, avand in vedere ca acestea se regasesc in legi si alte reglementari. S-a votat pentru mentinerea Anexei 1 si discutarea definitiilor pentru termenii inclusi in aceasta Anexa la momentul in care se va ajunge la discutarea anexelor. Reprezentantii OMV Petrom Gas si CONEF GAZ au sustinut necesitatea mentinerii Anexei 1 ca referinta pentru terminologia utilizata in cadrul contractului si evitarea oricaror posibile confuzii.

S-a aprobat Art.2 cu modificarea propusa de OMV PETROM.

La Art.3 alin.1 WIEE ROMANIA a propus eliminarea referintei la segmentul de piata deoarece in momentul contractarii este posibil sa nu se cunoasca destinatia gazului natural.

A fost dezbatuta posibilitatea modificarii unor clauze a contractului dupa atribuirea acestuia in urma desfasurarii sesiunii de licitatie. OPCOM a specificat ca nici una dintre clauzele contractului nu mai poate fi modificata dupa publicarea acestuia pe site-ul OPCOM concomitent cu anuntarea datei si orei licitatiei si cu atat mai putin contractul nu se mai poate negocia intre initiator si castigator dupa finalizarea procesului de licitatie. Aceasta abordare reprezinta de altfel parte a masurilor de transparentizare a pietei ce contribuie la consolidarea relevantei semnalului de pret determinat prin intalnirea concurentiala cererii cu oferta de pret.

OMV PETROM a solicitat informatii suplimentare referitor la tipurile de contracte utilizate pe Piata centralizata de energie electrica. OPCOM a oferit aceste informatii subliniind diferentele dintre contractele utilizate pentru cele doua modalitati de tranzactionare, astfel:

- Contractul standard aplicat pentru tranzactionarea electronica este aplicat in stricta conformitate cu forma aprobata de catre ANRE ca anexa a Ordinului de aprobare a Regulamentului aplicat pentru organizarea si functionarea pietei. Astfel, initiatorii sesiunilor de licitatie nu pot propune modificarea clauzelor contractului aplicat;
- In cazul unui contract cadru, prin textul contractului pot fi precizate toate optiunile de aplicare a unei anumite clauze, lasand posibilitatea initiatorului sa selecteze dintre optiunile posibile, optiunea pe care doreste sa o activeze in cazul atribuirii contractului. Practic, fata de setul unic de optiuni al contractului standard, contractul cadru propune in mod transparent o serie de optiuni fata de care initiatorul sesiunii de licitatie poate opta ferm in momentul publicarii ofertei sale.

CONEF GAZ a solicitat eliminarea referirii la gazele din import propusa de catre OMV PETROM avand in vedere ca pentru gazele de import trebuie stabilit mai intai prin procedurile specifice daca vanzatorul/cumparatorul trebuie sa aibe reprezentant fiscal in Romania. Astfel s-a agreat pentru Art.3 alin.1 reformularea propusa de catre OMV PETROM mai putin referirea la gazele de import si eliminarea referirii la segmentul de piata.

E.ON Energie Romania a redeschis discutia din sedinta anterioara referitor la segmentul de piata pentru care vor fi tranzactionate contracte pe piata administrata de OPCOM, respectiv daca vor fi tranzactionate si contractele reglementate, daca va putea fi vandut la pret mai mare pe piata libera gazul natural pe care un furnizor il are prin contract reglementat dar care nu a fost livrat. S-a reiterat ca aceasta piata nu este destinata tranzactionarii contractelor reglementate care au un pret fix si prin urmare s-a propus eliminarea unei precizari cu privire la segmentul de piata pentru care sunt destinate gazele naturale tranzactionate.

La Art.3 din partea OMV PETROM s-a opinat ca este necesara evidentierea in cadrul contractului a diferentei intre „cantitatea contractata” si „cantitatea efectiv preluata” in sensul asumarii acestui contract

ca si contract de tip „take or pay”. In cadrul discutiilor privind continutul Art. 3 au fost formulate puncte de vedere referitoare la oportunitatea mentinerii in contract a referirilor la „cantitatea efectiv preluata” si la necesitatea incheierii unui proces verbal de predare-preluare.

Propunerea reprezentantei CONEF GAZ a fost ca in contract sa se mentina doar formularea „cantitate contractata” si de asemenea in acest caz sa ramana procesul verbal de predare-preluare.

S-a convenit eliminarea de la Art. 3 a alin.2, 3, 4 si 5 si introducerea unui nou aliniat propus de catre OMV PETROM referitor la obligatia cumparatorului de a prelua si plati intreaga cantitate de gaz natural contractata avand in vedere ca este un contract de tip „take or pay”.

Se accepta Art.3 alin. 6 cu propunerea OMV PETROM de a fi subliniat faptul ca respectarea cadrului de reglementare nu este limitata numai la Codul Retelei pentru Sistemul National de Transport si s-a considerat ca pentru amendarea contractului in cazul in care se modifica cadrul de reglementare nu este necesar acordul partilor.

Avand in vedere faptul ca contractul este ferm, ca la Art.3 s-a introdus alin.2 si faptul ca pentru acest contract OST nu poate stabili o alta cantitate decat cea specificata in contract, iar la Art.7 alin.1 este specificat pe ce baza se incheie procesul verbal de predare-preluare, se elimina Art.4 alin.1.

Referitor la propunerea OMV PETROM pentru Art.4 alin.2 participantii la intalnire nu au fost de acord cu eliminarea lit. c si d din propunerea E.ON Energie Romania.

Au fost purtate discutii cu privire la institutia care ar putea sa certifice faptul ca livrarea gazelor naturale ar duce la periclitarea sigurantei sistemului de Conducte din Amonte. Referirea din contract la certificarea de catre ANRE a acestui fapt va fi reanalizata avand in vedere ca reprezentanta ANRE a specificat ca in acest moment nu este posibila o astfel de certificare. Celelalte modificari propuse de catre OMV PETROM si eliminarea lit. e si f au fost acceptate.

S-a convenit eliminarea Art.4 alin.3 si Art.5 alin.1 si acceptarea propunerilor OMV PETROM de reformulare a Art.5 aliniatele 2, 3 si 4.

E.ON Energie Romania a mentionat ca din punctul de vedere al companiei, un contract cu livrarea gazelor naturale in banda nu este util. Propunerea E.ON Energie Romania este ca livrarea gazelor naturale (in limita cantitatii contractuale) sa fie facuta dupa un grafic pe care cumparatorul sa il transmita cu un anumit timp inainte (de exemplu o saptamana) inainte de inceperea livrarii si care sa includa o anumita perioada de livrare (de exemplu pentru saptamana urmatoare). Reprezentantii producatorilor nu au agreat aceasta propunere argumentand ca productia este in banda si in general o perioada in care un cumparator ar avea nevoie de o cantitate mai mica/mare de gaze naturale este similara cu necesitatile celorlalti cumparatori.

Dezbaterile privind profilul livrarilor aferente contractului au condus la acceptarea de catre majoritatea participantilor la intalnire a mentinerii ca si caracteristica de baza a contractului a livrarii in banda de gaze naturale. Totodata, reprezentantii E.ON Energie Romania s-a abtinut in ceea ce priveste acceptarea intregului Art.5 urmand sa propuna o reformulare care sa fie supusa dezbaterii in cadrul urmatoarei intalniri.

Discutiile in cadrul intalnirii au abordat de asemenea modul de definire a Punctului de predare/preluare a gazelor naturale, respectiv definirea amplasarii fizice a Punctului de predare/preluare fata de sistemul de racorduri al punctului in care sa face masurarea cantitatilor de gaze ce includ cantitatea contractata prin contractul supus dezbaterii.

Reprezentantul GDF SUEZ ENERGY Romania a propus sa se considere un punct de preluare virtual asa cum s-a procedat si la alte burse. OPCOM a specificat ca si la celelalte burse a fost creat un punct virtual dar in acele cazuri implementarea tranzactionarii centralizate a gazelor naturale a demarat avand ca baza reglementarile necesare functionarii pietei spot si respectiv intrazilnice. Tranzactionarea centralizata a contractelor bilaterale pentru perioade de livrare de o(1) luna nu implica existenta unui punct de

preluare virtual dar existenta unui astfel de punct virtual va contribui cu certitudine la largirea ariei de produse tranzactionate centralizat.

Avand in vedere ca nu s-a ajuns la un consens in ceea ce priveste definirea Punctului de predare/preluare comerciala a gazelor naturale, se vor formula propuneri de catre membrii Grupului de lucru care vor fi dezbatute in cadrul urmatoarei intalniri a Grupului de lucru.

La Art.6 s-a acceptat propunerea OMV PETROM de inlocuire a celor doua aliniate cu unul nou.

La Art.7 alin.1 reprezentantul WIEE ROMANIA a opinat ca prevederea „conform prevederilor legislatiei in vigoare” ar trebui eliminata deoarece nu se intelege in acest context la ce anume face referire. Propunerea a fost acceptata.De asemenea din partea WIEE ROMANIA s-a mentionat ca este necesar sa se stabileasca tipul procesului verbal de predare-preluare. Reprezentantul CONEF GAZ a propus ca procesul verbal sa fie lunar. S-au exprimat pareri cu privire la existenta unui posibil blocaj al contractului in cazul in care din motive diverse acest proces verbal intarzie si/sau nu va fi semnat de una din parti, dar s-a agreeat necesitatea existentei unui astfel de document, semnat pe baza nominalizarilor zilnice imediat dupa incheierea lunii.

In final pentru Art.7 alin.1 s-a acceptat modificarea de text propusa de reprezentantii OMV PETROM si deasemenea ca procesul verbal de predare-preluare sa fie incheiat lunar pe baza cantitatilor zilnice nominalizate de catre Vanzator.

S-a stabilit necesitatea reformularii Art.7 alin.2 fara a se ajunge insa la un enunt in cadrul acestei intalniri, urmand a fi transmise propuneri de catre participanti care sa fie analizate la o intalnire ulterioara.

Pentru Art. 8 alin. 1 s-a acceptat propunerea WIEE ROMANIA.

Art.8 alin.2 si Art.9 alin. 1 si 2 se mentin in forma propusa initial de E.ON Energie Romania. iar Art.9 alin.3 se accepta in forma modificata de catre OMV PETROM.

AMROMCO ENERGY considera important ca in contract sa fie specificat cine este responsabil pentru calitatea gazelor naturale livrate. In urma discutiilor a fost identificata necesitatea introducerii la Art. 9 a unui nou aliniat referitor la acest aspect. Propunerile de text vor fi analizate in sedintele ulterioare.

Referitor la punctul 4 al ordinii de zi s-a stabilit ca OPCOM sa transmita membrilor grupului de lucru propunerea privind Regulamentul referitor la desfasurarea sesiunilor de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale, iar membrii Grupului de lucru sa formuleze observatii. OPCOM a specificat ca dupa agreearea Regulamentului vor fi elaborate si Procedurile operationale aferente.

S-au stabilit urmatoarele actiuni pentru perioada imediat urmatoare:

- Transmiterea observatiilor si propunerilor membrilor Grupului de lucru la OPCOM pana marti, 14.08.2012, pentru art. ramase in discutie din contractul cadru de vanzare/cumparare de gaze naturale, pana la Cap.VIII Pretul Contractului;
- Transmiterea centralizatorului observatiilor de catre OPCOM tuturor membrilor Grupului de lucru pana joi, 16.08.2012.

S-a stabilit ca data urmatoarei sedinte a Grupului de lucru pentru implementarea Pietei centralizate pentru tranzactionarea la termen a gazelor naturale sa fie organizata in data de 22.08.2012 ora 14:00.

Textul minutei a fost agreeat de catre participantii la intalnire.